

TECHNOLOGIE INFORMACYJNE W NAUCZANIU MARKETINGU: ASPEKTY PSYCHOLOGICZNE I PEDAGOGICZNE

W artykule analizowano psychologiczne i pedagogiczne aspekty technologii komputerowej w systemie kształcenia ustawicznego, w tym na studiach marketingu. Potwierdzono konieczność wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych poprzez rozwój postępu naukowego i technologicznego.

Słowa kluczowe: nauczyciel marketingu, multimedia, technologie informatyczne, aspekty psychologiczne i pedagogiczne, interaktywność.

Iwan Vasylykiw

*Drohobyczski
Państwowy Uniwersytet
Pedagogiczny
imienia Iwana Franka
(m. Drohobycz, Ukraina)*

INFORMATION TECHNOLOGIES IN STUDIES OF MARKETING: PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ASPECT

The article investigates the psychological and pedagogical aspects of computer technology in the system of continuing education, including the study of marketing. The necessity of the use of information and communication technologies through the development of scientific and technological progress.

Keywords: Teacher marketing, multimedia, information technology, psychological and pedagogical aspects of interactivity.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАННІ МАРКЕТИНГУ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ

У статті досліджуються психолого-педагогічні аспекти використання комп'ютерних технологій в системі безперервної освіти, зокрема у вивченні маркетингу. Доводиться необхідність застосування інформаційно-комунікаційних технологій завдяки розвитку науково технічного прогресу.

Ключові слова: вчитель маркетингу, мультимедія, інформаційні технології, психолого-педагогічні аспекти, інтерактивність.

Філософи і соціологи називають сучасний стан розвитку цивілізації «інформаційним суспільством». У цьому суспільстві найціннішим товаром стає інформація, основним економічним активом – інтелектуальний потенціал. Не випадково, останнім часом усе частіше вживається вираз «економіка, заснована на знаннях».

На сьогодні, мабуть, не знайдеться людини, яка б не розуміла ролі й місця освіти. Освіта складає основу розвитку людства. Соціально-економічний прогрес залежить від здатності держави забезпечити освіту всіх членів суспільства, надати можливість кожній людині досягти успіху в сучасному світі.

Однією зі складових цього процесу є широке впровадження та використання інформаційно-комунікаційних технологій в усіх ланках освітньої галузі. Це стосується не тільки навчально-виховного процесу, а й управлінської діяльності, забезпечення оперативності прийняття рішень, підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів, створення єдиного інформаційно-освітнього простору, електронних засобів навчального та загального призначення, забезпечення відповідного моніторингу стану освітньої галузі тощо. Це все те, без чого не можлива сучасна освіта, розвиток професійних навичок та наукових досліджень.

Проблеми інформатизації освіти є предметом досліджень А. Асмолова, Д. Богоявленської, Ю. Горвіця, В. Лаптева, Є. Полата, В. Сластьоніна, Є. Машбиця, А. Ершова, Я. Ваграменко, А. Кузнєцова, Е. Кузнєцова, А. Кушніренко, В. Монахова та ін.

Дидактичні і психологічні аспекти застосування інформаційно-комунікаційних технологій навчання знайшли відображення у працях В. Безпалька, Ю. Машбиця, А. Пишкала, С. Смирнова та інших дослідників.

Метою нашої роботи є теоретичний аналіз дидактичних принципів як складових психолого-педагогічних аспектів формування інформаційно-комунікаційної компетентності особистості та динаміки її розвитку в сучасному суспільстві, зокрема у вивченні маркетингу.

Входження у світове інформаційне суспільство вимагає прискорення розвитку телекомунікацій, інформаційних, комп'ютерних, лазерних технологій. Експерти запевняють, що за умов об'єднання країн у майбутньому нації будуть поділятися на ті, які самостійно продукуватимуть нові технології, і ті, які будуть їх споживати, а деякі назавжди залишатимуться поза цивілізацією. Україна прагне зайняти належне місце серед держав з інноваційним потенціалом, незважаючи на економічну кризу та багато інших проблем. Але на сьогодні в усьому світі свої негаразди. Можна нагадати, що 1,3 млрд. людей на Землі живуть в умовах абсолютної бідності; 1 млрд. – неграмотні, майже 2 млрд. проживають в антисанітарних умовах; кожний третій житель планети не користується електрикою; 1,5 млрд. – не мають доступу до чистої води. Ця статистика вражає.

Доля українців у їхніх власних руках. Національна ідея – вираження й утвердження патріотичних почуттів українського народу – згуртує його задля створення національної держави, побудови заможного суспільства, збереження генофонду нації [5].

Від рівня технологічного розвитку кожної країни залежить не тільки її економічна могутність і рівень життя населення, але й становище цієї країни в світовій спільноті, можливості економічної і політичної інтеграції з іншими країнами, а також розв'язання проблем національної безпеки. У той же час, рівень розвитку і використання сучасних технологій у тій або іншій країні визначається не тільки розвитком матеріальної бази, але, головним чином, рівнем інтелектуалізації суспільства, його здатністю проводити, засвоювати і застосовувати нові знання. Все це найтісніше пов'язане з рівнем розвитку освіти в країні.

Під час активного використання інформаційно-комунікаційних технологій такі психічні характеристики, як: швидкість протікання процесів мислення, здатність до перцептивних дій, зокрема відтворення учнем інформації, зворотного зв'язку - практично не простежуються [2; 12].

Основною вимогою є забезпечення організації в інформаційних засобах навчання і його компонентах дружнього інтерфейсу, можливості учнем управляти поданням інформації, вибирати для себе оптимальний темп подання навчального матеріалу, використання необхідних підказок і методичних указівок, вільної послідовності і темпу роботи. Можливості, що дозволяють уникнути негативного впливу на психіку, створять доброзичливу атмосферу на заняттях. Ситуація взаємодії учня з програмним засобом повинна бути максимально природною і психологічно комфортною.

Науковці зазначають, що успішне впровадження інформаційних технологій в навчальний процес передбачає певну етапність цього процесу. Зокрема, перший етап передбачає аналіз матеріально-технічної бази шкіл та професійної компетентності вчителів щодо володіння ІКТ, їх підготовка та перепідготовка з питань опанування комп'ютерними технологіями, другий етап – безпосереднє впровадження ІКТ у навчальний процес школи як на уроках, так і в позакласній діяльності з використанням різних форм та методів роботи учнів з комп'ютером, третій етап полягає у тому, що кожний фрагмент навчальної діяльності учнів ретельно вивчається вчителем з метою аналізу досягнутих результатів та виявленні типових та індивідуальних труднощів. На основі цього аналізу вносяться корективи в педагогічну роботу [13, с. 165 – 166].

Фаза комунікації характеризується повною інтеграцією інформаційних технологій у керівництві освітою і навчальному процесі, а також у використанні її для зв'язку і співробітництва між користувачами комп'ютерів як у середині закладу освіти, так і зі зовнішніми організаціями. Зв'язок викладача і студента забезпечується через комп'ютерні мережі. Програма вивчення інформаційних технологій значно ширша і глибша, ніж комп'ютерна грамотність. Інформаційні технології повністю інтегровані в навчальний процес і предметні області, а їх інструменти творчо використовуються на основі методів моделювання і інформатики.

За висновками експертів в умовах радикального ускладнення життя суспільства, його технічної і соціальної інфраструктури вирішальною стає зміна взаємовідношення людей і інформації, яка є таким же стратегічним ресурсом суспільства, як харчові продукти в «аграрному», а традиційні матеріальні або енергетичні ресурси в «індустріальному» суспільстві. «Інформаційна революція», як і попередні «аграрна» й «індустріальна» революції, розв'язуючи одні проблеми, породжує нові.

Однією з таких проблем є «інформаційний вибух», тобто надлишок доступної багатьом сучасним людям інформації, якої з'являється більше, ніж спроможна переварити людська свідомість. Він слугує причиною зниження якості мислення серед людей, в тому числі освічених членів сучасного суспільства. Інформаційне перевантаження – це реальність.

Фахівці скаржаться, що вони не встигають стежити за оперативною інформацією, яка відноситься до їх предметної галузі. При цьому величезні обсяги інформації, особливо зібрані у вигляді статистичних даних, стають полем для помилкової, упередженої і/або навмисно фальсифікованої їх інтерпретації. Небезпека того, що нечисленні «експерти», контролюючі інформаційні потоки, можуть експлуатувати менш освічену частину населення, стає реальністю. Ті, хто не має достатнього доступу до інформаційних систем, завжди будуть знаходитися в досить невідгідному становищі.

Розглянемо шляхи використання ІКТ на окремих етапах уроку маркетингу. У процесі пояснення нової теми ефективною і вже відомою є наочність, представлена у вигляді презентацій з лінійною послідовністю кадрів, де відображаються найважливіші тези, схеми, малюнки, відео, аудіо.

Презентації не повинні дублювати зміст підручника. Не варто також просити учнів переписувати й перемальовувати показане – це забирає зайвий час і увагу. Найважливіші кадри (слайди) можна роздрукувати для кожного учня (окрім тих кадрів, де відбувається поетапний розвиток думки, у ході якого в класі триває обговорення й тільки після нього з'являється повний зміст кадру. Наприклад, розбір частин слова).

Демонстрація презентації проводиться вчителем маркетингу на одному комп'ютері з проектором або шляхом синхронного показу кадрів на всіх моніторах комп'ютерного класу (з можливістю зміни кадрів тільки вчителем). Перехід кадрів має бути «ручним», тобто після натиснення клавіші. Автоматична зміна неефективна, тому що вчитель змушений бути в рамках певного часового проміжку й не зможе повернутися до попередніх кадрів. Не варто перенасичувати кадри анімацією, яка, як правило, не має смислового навантаження і відволікає від змісту.

Важливого значення в навчальному процесі набуває самостійна діяльність учня щодо пошуку, усвідомлення й переробки нових знань, умінь і навичок. Учитель маркетингу виступає як організатор процесу навчання, керівник самостійної роботи учня, надаючи допомогу й підтримку.

Безпосередньо на уроці такий підхід реалізується за рахунок інтерактивних методів навчання, коли прямий контакт відбувається не між учителем і учнем, а між учнями з координацією вчителя. Якщо говорити про самостійну (не групову) діяльність учня, допомога вчителя маркетингу реалізується, коли учень самостійно працює за комп'ютером над певним завданням у тому чи іншому програмному середовищі відповідно до свого темпу сприйняття й розділу теми, з яким виникають труднощі.

Тобто комп'ютер допомагає «наздогнати» пройдені теми й, з іншого боку, дозволяє йти вперед тим учням, які засвоїли матеріал швидше за інших, не гаючи час. Таким чином, завдяки індивідуальному режиму роботи всі досягають позитивного результату.

Програмними засобами для такої діяльності можуть бути електронні підручники й посібники, які «суттєво заощаджують час учня, затрачений на рутинні операції з пошуку навчального матеріалу».

Звідси випливає й основна вимога до електронного підручника – наявність «дерева знань», добре проробленого індексу (алфавітного чи іншого покажчика), гіпертекстових посилань і словника» [9, с. 42]. Окрім цього, застосовуватися можуть спеціальні Інтернет-сайти й портали, електронні бібліотеки, навчально-тестові програми, аудіодиктанти тощо.

Ці засоби повинні містити не тільки безпосередній матеріал з теми, але й зв'язок з іншими темами, а також міжпредметні зв'язки у вигляді гіперпосилань. У цьому випадку

забезпечується можливість для самостійного вивчення матеріалу, для випереджаючого навчання.

Реалізувати такий підхід можливо навіть за допомогою звичної презентації, структура якої має бути нелінійною, з великою кількістю розгалужень і базуватися на «ручній» навігації по гіперпосиланнях на інші кадри й зовнішні джерела. За наявності такої складної структури важливо передбачити кадри, що виконують роль «головного меню» (а також допоміжних меню) для вибору бажаної теми і підтеми, а також на кожному кадрі «типові» кнопки навігації, оформлені у вигляді єдиної за стилем «панелі управління». Важливе значення має й вибір кольорової гами, розміру й стилю шрифтів тощо. Жодні елементи дизайну не повинні відволікати від змісту, а доповнювати його. Разом із цим, робота з екраном монітора поступово втомлює зір, особливо від одноманітності зображень, тому в оформленні варто шукати золоту середину: виділяти найважливіші моменти (кольором, малюнком, звуком, анімацією) і не зловживати там, де це зайве.

Відповідно до основних дидактичних принципів формування і розвитку науково-теоретичних форм мислення учнів у процесі навчання, виділених В. В. Давидовим [7]:

- усі поняття, що складають зміст навчального матеріалу, повинні вивчатися після розгляду предметно-матеріальних умов їх виникнення, внаслідок чого вони стають необхідними;
- засвоєння знань загального та абстрактного характеру завбачує ознайомлення учнів з конкретними знаннями, що розглядаються як наслідок із своєї деякої єдиної основи;
- під час вивчення предметно-матеріальних джерел тих чи інших понять учні мають виявити загальні висхідні зв'язки, що визначають зміст і структуру всього об'єкта;
- названий зв'язок необхідно відтворити в особливих предметних, графічних чи знакових моделях, що дозволяють вивчати властивості об'єкта у чистому вигляді;
- у школярів слід спеціально формувати такі предметні дії, завдяки яким вони можуть у навчальному матеріалі виявити, відтворити в моделях існуючий зв'язок об'єкта, а згодом і вивчити його властивості;
- учні мають поступово і своєчасно переходити від предметних дій до виконання їх у розумовому плані.

В роботах П. С. Атаманчука зазначалось, що в процесі викладу навчального матеріалу необхідно враховувати, що однією з характеристик пізнавальної задачі є стереотипність, оскільки, відтворення головних рис пізнавальної задачі під час процедури повторення сприяє формуванню певного стереотипу, який може бути застосовний до розв'язування цілого класу пізнавальних задач. Це призводить до «автоматизованого» виконання певних дій, які раніше вимагали значного розумового та фізичного напруження. Переведені в неусвідомлену ділянку, ці операції виконуються автоматично, породжуючи нову діяльність. На нашу думку такий підхід є виправданим і має враховуватися авторами підручників.

Дослідженнями Б. Є. Будного доведено педагогічну доцільність формування квантово-польових уявлень на основі послідовного узагальнення уявлень класичної фізики і показано, що багато фундаментальних понять, зокрема, оптико-механічна аналогія, гіпотези Планка, Ейнштейна, де Бройля, постулати Бора тісно пов'язані з уявленнями квантово-польової картини світу.

Аналіз досліджень А. Н. Леонтьєва, Л. С. Виготського, Д. Б. Ельконіна, проведених у галузі вікової психології, показав, що в процесі психічного розвитку ті чи інші типи відтворювальної діяльності стають психологічними механізмами різних видів продуктивної діяльності підлітків, спричиняють розвиток їх потреби в праці, сприяють формуванню професійних інтересів та дослідницьких умінь, розвивають здатність будувати свої подальші життєві плани, моральні якості особистості та основи світогляду. Діяльність по відтворенню перетворюється в діяльність продуктивну. Крім того, ще однією особливістю підліткового віку є активна робота думки, почуттів, уяви та психомоторики, здійснення творчого процесу та вияв хисту оригінально розв'язувати всім відомі задачі. Виходячи з цього, підручник з фізики має містити завдання та вправи, які б допомогали учням розвивати названі психологічні особливості та новоутворення підліткового віку.

Ще одним необхідним психолого-педагогічним аспектом є використання проблемного підходу до викладу навчального матеріалу, що сприяє формуванню мотивів навчання та

активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів, стимулює їх самостійний творчий пошук у вирішенні того чи іншого навчального завдання [6 - 7].

Дидактами, методистами і психологами зверталась належна увага на те, що людині, особливо в шкільному віці, властива природна потреба в сприйнятті візуальної інформації. Це пов'язано з тим, що органи зору людини в здатні сприймати на 90% більший обсяг інформації порівняно з органами слуху. У школярів існує «кількісний голод» на візуальну інформацію тобто потреба бачити зображення. Потяг дітей та юнацтва до цікавої і змістовної інформації зазначає Т. В. Габай, М. М. Шахмаєв, М. В. Ричик та ін.

Отже, здійснений нами аналіз низки досліджень щодо психологічних аспектів навчання маркетингу з використанням ІКТ дав підстави зробити висновок про те, що для організації такого навчання вчитель маркетингу повинен враховувати:

- наукові висновки основних психологічних концепцій, що досліджують особливості навчання маркетингу з використанням ІКТ;
- прояв, індивідуальних характеристик особистості учня (комунікабельність, імпульсивність, відкритість, емоційність, поле залежність тощо), що впливають на ефективність засвоєння великих обсягів навчальної інформації, яка презентується за допомогою ІКТ, а також на особливість виконання самостійної роботи учня з комп'ютерною програмою;
- індивідуальний підхід до вивчення маркетингу з використанням ІКТ, зумовлений вибором кожним учнем власних стилів і стратегій роботи з комп'ютером та в навчанні загалом;
- рівень постановки мети й систему мотивації учнів щодо навчальної діяльності в умовах використання ІКТ;
- технічні параметри навчання маркетингу з використанням ІКТ (витрати часу, вплив апаратних засобів на фізіологічні стани органів зору, слуху, фізіологічні відмінності у сприйманні інформації у цифровому форматі та традиційної (нецифрової) інформації тощо);
- як позитивні, так і негативні психологічні наслідки застосування ІКТ у навчанні маркетингу;
- лінгвістичні та психологічні особливості навчального діалогу у процесі вивчення маркетингу з використанням ІКТ;
- особливості пошуку й вибору шляхів аналізу (виправлення) помилок у процесі навчання маркетингу з використанням ІКТ;
- комбінацію технічних можливостей ІКТ з дидактичними завданнями під час вивчення маркетингу;
- основні принципи побудови навчальної стратегії для вивчення маркетингу в умовах використання ІКТ.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Александрова Е. В. Психолого-педагогические аспекты использования информационных технологий в преподавании биохимии / Е. В. Александрова, Л. Е. Белоконов, С. А. Беленький и др. // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Ч. II. – 2011. – № 21 (232). – С. 98 – 107.
2. Аствацатуров Г. О. Педагогический дизайн мультимедийного урока / Г. О. Аствацатуров. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://vio.uchim.info/Vio_45/cd_site/articles/art_1_2.htm
3. Білоконов Л. Є. Нові освітні технології у викладанні біохімії / Л. Є. Білоконов, О. Б. Макоїд // Нові освітні технології у викладанні хімічних дисциплін. – Тернопіль, 2004. – С. 30 – 36.
4. Гурін Р. С. Підготовка майбутнього вчителя гуманітарного профілю до застосування нових інформаційних технологій у навчальному процесі загальноосвітньої школи : автореф. дис. ...канд. пед. наук: спец. : 13.00.02 / Р. С. Гурін. – Одеса, 2004. – 15 с.
5. Гуржій А. М. Стан та проблеми інформатизації освіти України / А. М. Гуржій, О. М. Китайцев // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2006. – №8. – С. 3 – 8.

6. Давыдов В. В. Проблемы развивающего обучения : опыт теоретического и эмпирического психологического исследования / В. В. Давыдов. - М. : Педагогика. - 1996. - 240 с.
7. Давыдов В. В. Теория развивающего обучения / В. В. Давыдов. – М. : ИНТОР 1996. – 544 с.
8. Иванов І. Ю. Лінгводидактичний потенціал інформаційно-комунікаційних технологій на уроках української мови / І. Ю. Иванов // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Ч. III. – 2010. – № 22 (209). – С. 254 – 260.
9. Костриба М. О. Вимоги до електронних підручників / М. О. Костриба // Компютер у школі та сім'ї . – 2009. – №5. – С. 41 – 42.
10. Лаврентьева Г. П. Психолого-педагогічні чинники ефективного використання інформаційних технологій для розвитку дитини / Г. П. Лаврентьева // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2010. – №4 (18). – Режим доступу до журналу : <http://www.ime.edu.ua.net/em.html>
11. Морська Л. І. Теоретико-методологічні засади підготовки вчителя іноземних мов до використання інформаційних технологій. Монографія / Л. І. Морська. – Тернопіль : ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2007. – С. 76 – 105.
12. Пінчук О. П. Використання мультимедійних продуктів у системі загальної середньої освіти. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/download/170/156>
13. Снігур О.А. Інформаційна культура учасників навчального процесу / О. А. Снігур // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки, Ч. II. – 2007. – №21(137). – С. 154 – 161, 165 – 166.
14. Сухобок О. Ю. Психолого-педагогічні аспекти застосування інформаційно-комунікаційних технологій в процесі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури / О. Ю. Сухобок // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 12. – С. 146 – 149.

INFORMATION TECHNOLOGIES IN STUDIES OF MARKETING: PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ASPECT

I. VASYLYKIV

Philosophers and sociologists call the current state of development of civilization is an "information society". In this society most valuable commodity is information, a major economic asset – the intellectual potential. Not coincidentally, in recent years have increasingly used the expression "an economy based on knowledge."

Today, perhaps there is no person who would not understand the role and place of education. Education is the basis of human development. Socio-economic progress depends on the ability of the state to provide education to all members of society, to give everyone an opportunity to succeed in the modern world.

One of the components of this process is the widespread introduction and use of information and communication technologies at all levels of the education sector. This applies not only to the educational process, but also management activities, ensuring timeliness of decision-making, training and retraining of teachers, development of a unified information and educational space, electronic educational tools and General purpose ensure appropriate monitoring of the status of the education sector. This is all what is modern education, skills development and research.

Problems of Informatization of education is the subject of research, A. Asmolova, D. Bogoyavlenskiy, Y. Garvica, V. Lapteva, Is. Polata, V. Slaktionina, E. Machbica, A. Yershova, J., Vagramenko, A. Kuznetsova, E. Kuznetsova, A. Kushnirenko, V. Monakhova, etc.

Didactic and psychological aspects of application of information and communication technology training was reflected in the works of V. Bepalko, J. Machubica, A. Piskala, S. Smirnov and other researchers.

The aim of our work is the theoretical analysis of didactic principles as components of a psycho-pedagogical aspects of forming information and communication competence of the personality and its development in modern society, in particular in the study of marketing.

Entry into the global information society requires the accelerated development of telecommunications, information, computer, laser technology. Experts claim that the unification of the country in the future of the nation will be divided into those who self-produce market new technologies, and those who will consume it, and some will forever remain outside of civilization. Ukraine seeks to take its rightful place among States with innovative potential, despite the economic crisis and many other problems. But today all over the world their problems. It may be recalled that the 1.3 billion people on Earth live in absolute poverty; 1 billion are illiterate, nearly 2 billion live in an-Tirana conditions; every third inhabitant of the planet uses electricity, 1.5 billion have no access to clean water. This statistic is impressive.

The fate of the Ukrainians in their own hands. The national idea – expression and assertion of Patriotic feelings of the Ukrainian people – will unite for the establishment of a national state, building a well-off society, the preservation of the gene pool of the nation [5].

From the level of technological development of each country depends not only on its economic power and standard of living of the population, but also the position of this country in the international community, the possibility of economic and political integration with other countries, as well as solving the problems of national security. At the same time, the level of development and use of modern technologies in a country is determined not only by the development of material resources, but mainly by the level of intellectualization of a society, its ability to produce, assimilate and apply new knowledge. All this is closely connected with the level of development of education in the country.

During the active use of information and communication technologies such mental characteristics as: speed of the processes of thinking, the ability to perceptual actions, in particular the reproduction of student information, feedback it is difficult to trace [2; 12].

The main requirement is ensuring the organization in media training and its components, user-friendly interface, the ability of a student to control the presentation of information, to choose the optimum rate of supply of educational material, the use of the necessary tips and guidelines, free sequence and pace of work. Opportunities that will allow to avoid negative impacts on the psyche, will create a friendly atmosphere in the classroom. The situation of interaction of the student with a software tool should be as natural and psychologically comfortable.

Scientists have noted that the successful implementation of information technologies in the educational process involves a certain stages of this process. In particular, the first stage involves the analysis of material-technical base of schools and the professional competence of teachers by possession of ICT, training and retraining on the issues of mastering computer technology, the second stage is the actual implementation of ICT in the educational process of the school as in lessons and in extra-curricular activities using various forms and methods of students' work computer, the third stage is that every piece of educational activity of students is carefully examined by the teacher to analyse the results achieved and the detection of typical and individual difficulties. Based on this analysis, adjustments are made to teaching work [13, p. 165 – 166].

Phase communication is characterized by complete integration of information technology in educational management and the learning process, and to use it for communication and cooperation between users of computers both within the institution and with external organizations. The relationship of the teacher and the student is provided through a computer network. Program of study information technology is much broader and deeper than computer literacy. Information technology is fully integrated in the learning process and the subject area, and their instruments are used creatively based on the methods of simulation and Informatics.

According to experts in the conditions of radical complexity of society, its technical and social infrastructure crucial is a change in people's attitudes and information that is the same strategic resource, like food in "agricultural", and the traditional material and energy resources in industrial society. "The information revolution" as the previous "agrarian" and "industrial" revolution, solving one problem creates another.

One such problem is the "information explosion", that is, the excess is accessible to many people today, the information appears more than able to digest human consciousness. He is the

reason for the decline in the quality of thinking among people, including educated members of modern society. Information overload is a reality.

Specialists complain that they do not have time to monitor operational information that relates to their subject area. With the huge amounts of information, especially collected in the form of statistical data, have become a field for false, biased and/or deliberately falsified their interpretation. The risk that a few "experts" controlling the flow of information, can exploit the less educated part of the population becomes a reality. Those who do not have sufficient access to information systems will always be at a significant disadvantage.

Consider ways of using ICT on individual stages of the marketing class. In the process of explanation of the new theme effective and is known for clarity, presented in the form of presentations with a linear sequence of frames that displays important statements, diagrams, drawings, video, audio.

Presentations should not duplicate the content of the textbook. It is also important to ask students to rewrite and redraw shows – it takes too much time and attention. The most important frames (slides) can be printed out for each student (except for those frames where there is a gradual development of thought in which the class is a discussion and only after it appears the full contents of the frame. For example, analysis of word parts).

The presentation is conducted by a teacher of marketing on the same computer with the projector or by simultaneous playback on each monitor of a computer class (with possibility of succession only teacher). Transition personnel should be "manual", that is, after pressing a key. Automatic change ineffective because the teacher is forced to be within a certain period of time and will not be able to return to the previous frame. Do not oversaturate the footage of animation, which usually has no meaning and distract from the content.

Important in the learning process acquires an independent activity of the pupil in the search for, awareness and processing of new knowledge and skills. Teacher of marketing acts as the organizer of the learning process, the head of the independent work of the student, providing assistance and support.

Directly at a lesson this approach is implemented through interactive teaching methods, when direct contact occurs between teacher and student, and between students with coordinating teachers. If we talk about independent (non-group) activities of the student, the teacher's help, marketing is realized when a student is working independently at the computer on a project in either software environment according to their rate of perception and division of topics in which difficulties arise.

That is, the computer helps me to "catch up" topic passed and, on the other hand, allows you to go forward for the students who learned the material faster than others, not wasting time. Thus, due to the individual operation mode all reach a positive result.

Software tools for such activities can be electronic textbooks and manuals, which "saves time the student spent on routine operation to search for the study material".

Hence, the basic requirement for e-textbooks – the presence of the "tree of knowledge", a well developed index (alphabetical or other index), hypertext links, and dictionary" [9, p. 42]. In addition, can use special Internet sites and portals, e-libraries, training and test programs, augmented reality like.

These tools should include not only direct material on the subject, but the relationship with other topics, and interdisciplinary connections in the form of hyperlinks. In this case, it is possible to self-study material for advanced training.

To implement this approach it is even possible with the usual presentations, the structure of which needs to be nonlinear, with a large number of branches and based on the "manual" hyperlink navigation to other staff and external sources. In the presence of such complex structures it is important to provide personnel, performing the role of "main menu" (and the sub-menu) to select the desired topics and subtopics, and every frame of "typical" navigation buttons, decorated in a single style "control panel". Important is the choice of colors, size and style of fonts and the like. No design elements should not distract from the content, but to Supplement it. Along with this, work with a monitor screen gradually tired eyes, especially from the monotony of the images, so in the design should seek a middle ground: to highlight the most important aspects (colour, picture, sound, animation) and not to abuse where it is unnecessary.

According to basic didactic principles of formation and development of scientific-theoretical forms of thinking of students in the learning process, singled out by V. V. Davydov [7]:

- all the concepts that make up the content of the training material should be studied after considering the subject-the material conditions of their emergence, whereby they become necessary;

- assimilate knowledge of General and abstract nature zambaco familiarize students with specific knowledge that are considered as a consequence of some common basis;

- in the study of the subject-material sources of certain concepts students should identify the overall bottom-up communication, determining the content and structure of the whole object;

- named connection you want to play in a special subject, graphical or symbolic models to study the properties of the object in its "pure" form;

- schoolchildren should specifically form such concrete actions through which they can learn to identify, reproduce in models the existing connection object, and subsequently to study its properties;

- students should gradually and in a timely manner to move from subject of action to fulfill them mentally.

In the works of P. S. Atamanchuk, it was noted that in the process of teaching must take into account that one of the characteristics of cognitive tasks is stereotypist, because the reconstruction of the main features of cognitive tasks during the procedure, the repetition contributes to the formation of a certain stereotype that can be applied to the solution of a whole class of cognitive tasks. This leads to the "automated" perform certain actions that previously required significant mental and physical stress. Translated into unconscious land, these operations are performed automatically, creating a new activity. In our view this approach is justified and should be taken into account by textbook authors.

Research. Is. Boudin proven pedagogical expediency of formation of the quantum-field of view based on a sequential generalization of the concepts of classical physics and it is shown that many fundamental notions, in particular, the optical-mechanical analogy, hypothesis of Planck, Einstein, de Broglie, Bohr postulates are closely connected with the ideas of quantum-field picture of the world.

The analysis of researches of A. N. Leontiev, L. S. Vygotsky, D. Would. Elkonin conducted in the area of developmental psychology, showed that in the process of mental development certain types of reproductive activities become psychological mechanisms of various types of productive activities of adolescents cause the development their needs in work, promote the formation of professional interests and research skills, develop the ability to build their future life plans, moral qualities of a personality and basic Outlook. Activities playing turns into activity that is productive. In addition, another feature of adolescence is the active work of thoughts, feelings, imagination, and psychomotor, for the implementation of the creative process and the manifestation of talent that's original to solve known problems. Accordingly, physics textbook should contain the tasks and exercises that would help learners to develop named psychological characteristics and neoplasms of adolescence.

Another necessary psycho-pedagogical aspect is the use of problematic approach to the presentation of educational material that promotes the formation of motives for learning and enhance the educational-cognitive activity of students, stimulate their independent and creative research in solving one or the other learning task [6 - 7].

Didactics, methodologists and psychologists turned due attention to that person, especially at school age, have a natural need in the perception of visual information. This is because the bodies of man able to perceive to 90% a greater amount of information compared to hearing. In schoolchildren, there is a "quantitative hunger" on visual information that is need to see the image. The thirst of the children and young people to interesting and informative information notes T. V. Gabay, N. Shahman M., M. V. Rychik etc.

So, we carried out analysis of several studies concerning the psychological aspects of teaching marketing with the use of ICT gave the grounds to draw a conclusion about that. for the organization of such training, teacher of marketing must consider:

- the scientific findings of key psychological concepts, exploring the features of teaching marketing with the use of ICT;

- the manifestation of individual characteristics of student's personality (sociability, impulsivity, openness, emotionality, field dependence, etc.) that affect. the efficiency of absorption of large volumes of educational information that is presented using ICT, as well as to

the peculiarities of the implementation of independent work of student with the computer program;

- individual approach to the study of marketing with the use of ICT based on the each student's own styles and strategies of working with computer and learning in General;
- the level of goal setting and motivation system of students relative to the educational activities in the context of ICT;
- technical parameters of programs using ICT (time-consuming, the impact of hardware on the physiological state of the organs of sight, hearing, physiological differences in the perception of information in digital format and traditional (Nazimova));
- both positive and negative psychological effects of the use of ICT in teaching marketing;
- linguistic and psychological features of educational dialogue in the process of studying marketing with the use of ICT;
- features of search and choice of ways of the analysis (correction) of errors in the process of learning to marketing with the use of ICT;
- the combination of the technical capabilities of ICT with didactic tasks in the study of marketing;
- basic principles of instructional strategy for learning of marketing in terms of ICT use.

REFERENCES:

1. Aleksandrova E. V. *Psixologo-pedagogicheskiye aspekty yspolzovaniya ynforymatsionnykh tezhnologiy v prepodavaniy byoxymyy* / E. V. Aleksandrova, L. E. Belokon, S. A. Belenkiy y dr. // *Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka. Ch. II.* – 2011. – № 21 (232). – S. 98 – 107.
2. Astvaczaturov G. O. *Pedagogicheskiy dizajn multymedijnogo uroka* / G. O. Astvaczaturov. - [Elektronnij resurs]. – Rezhym dostupa : http://vio.uchim.info/Vio_45/cd_site/articles/art_1_2.htm
3. Bilokon L. Ye. *Novi osviti tehnologiyi u vykladanni bioximiyi* / L. Ye. Bilokon, O. B. Makoyid // *Novi osviti tehnologiyi u vykladanni ximichnyx dyscyplin.* – Ternopil, 2004. – S. 30 – 36.
4. Gurin R. S. *Pidgotovka majbutnogo vchytelya gumanitarnogo profilyu do zastosuvannya novyx informacijnyx tehnologij u navchalnomu procesi zagalnoosvitnoyi shkoly* : avtoref. dys. ...kand. ped. nauk: specz. : 13.00.02 / R. S. Gurin. – Odesa, 2004. – 15 s.
5. Gurzhij A. M. *Stan ta problemy informatyzaciyi osvity Ukrayiny* / A. M. Gurzhij, O. M. Kytajcev // *Kompyuter u shkoli ta sim'yi.* – 2006. – №8. – S. 3 – 8.
6. Davidov V. V. *Problemi razvyvayushhego obuchenyya : opyt teoretycheskogo y empyrycheskogo psixologicheskogo yssledovaniya* / V. V. Davidov. - M. : Pedagogyka. - 1996. - 240 s.
7. Davidov V. V. *Teoryya razvyvayushhego obuchenyya* / V. V. Davidov. – M. : YNTOR 1996. – 544 s.
8. Ivanov I. Yu. *Lingvodydaktychnyj potencial informacijno-komunikacijnyx tehnologij na urokax ukrajinskoyi movy* / I. Yu. Ivanov // *Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka. Ch. III.* – 2010. – № 22 (209). – S. 254 – 260.
9. Kostryba M. O. *Vymogy do elektronnyx pidruchnykiv* / M. O. Kostryba // *Kompyuter u shkoli ta sim'yi.* – 2009. – №5. – S. 41 – 42.
10. Lavrentyeva G. P. *Psixologo-pedagogichni chynnyky efektyvnogo vykorystannya informacijnyx tehnologij dlya rozvytku dytyny* / G. P. Lavrentyeva // *Informacijni tehnologiyi i zasoby navchannya.* – 2010. – №4 (18). – Rezhym dostupu do zhurnalu : <http://www.ime.edu.ua.net/em.html>
11. Morska L. I. *Teoretyko-metodologichni zasady pidgotovky vchytelya inozemnyx mov do vykorystannya informacijnyx tehnologij. Monografiya* / L. I. Morska. – Ternopil : TNPU imeni Volodymyra Gnatyuka, 2007. – S. 76 – 105.
12. Pinchuk O. P. *Vykorystannya multymedijnyx produktiv u systemi zagalnoyi serednoyi osvity.* - [Elektronnij resurs]. – Rezhym dostupu : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/download/170/156>

13. Snigur O.A. Informacijna kultura uchasnykiv navchalnogo procesu / O. A. Snigur // Visnyk Luganskogo nacionalnogo universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedagogichni nauky, Ch. II. – 2007. – №21(137). – S. 154 – 161, 165 – 166.

14. Suxobok O. Yu. Psyxologo-pedagogichni aspekty zastosuvannya informacijno-komunikacijnyx texnologij v procesi profesijnoyi pidgotovky majbutnix uchyteliv fizychnoyi kultury / O. Yu. Suxobok // Pedagogika, psyxologiya ta medyko-biologichni problemy fizychnogo vixovannya i sportu. – 2010. – № 12. – S. 146 – 149.